

Het nieuwe Jeruzalem (Openbaring 21 en 22)

Hoe ervaren de ingezetenen het leven in het nieuwe Jeruzalem?

Tijdens de behandeling van het Bijbelboek Openbaring wordt deze vraag dikwijls gesteld en dat heeft mij geïnspireerd om door consequent redeneren een beeld te krijgen van het leven in het nieuwe Jeruzalem.

In de Bijbel wordt gesproken over Gods gerechtigheid, maar gerechtigheid kan niet bestaan zonder wetgeving en die zal strak gehandhaafd moeten worden om een staat optimaal te kunnen laten functioneren. Maar geldt dat ook voor het nieuwe Jeruzalem? De gerechtigheid wordt hier niet opgelegd maar zit in de ingezetenen zelf omdat zij als geheiligden geen kwade dingen meer kunnen doen. Zij zijn geen vrije mensen meer maar vrome conformisten zonder kritisch denkvermogen. Dat impliceert dat de inwoners van het nieuwe Jeruzalem geen wilsvrijheid hebben.

In het nieuwe Jeruzalem is ook de keuzevrijheid beperkt, er is bijvoorbeeld geen godsdienstvrijheid. Eigenlijk is het nieuwe Jeruzalem niet anders dan een theocratische heilstaat. Juridisch is er weliswaar geen onderscheid tussen personen, iedereen is gelijk en ziet er ook hetzelfde uit (Openbaring 3: 5), maar sommigen zijn toch meer gelijk dan anderen, zij hebben meer privileges, zij bepalen het beleid dat uiteraard gefundeerd is op de gereformeerde interpretatie van de Bijbel. (2 Timótheüs 2: 12) In dat opzicht heeft het nieuwe Jeruzalem veel weg van Maoïstisch China.

Met welke activiteiten houden de inwoners van de heilstaat zich eigenlijk bezig?

Het nieuwe Jeruzalem is af, alles in de stad is volmaakt en niet onderhevig aan vergankelijkheid en ook het kwaad ontbreekt. Dat betekent dat er grote werkloosheid onder de bevolking moet zijn want de meeste, misschien wel alle beroepen danken immers hun bestaan aan de vergankelijkheid en het kwaad. Er zijn geen bouwvakkers, schilders, metselaars en monteurs nodig. Ook geen boeren, tuinders en andere voedselproducenten want volmaakte mensen hoeven geen voedsel tot zich te nemen. Er komen ook geen ziekten voor dus is er geen behoefte aan ziekenhuizen, doktoren en verpleegkundigen. Mensen hoeven niet meer opgeleid te worden, dus geen leraren en geen scholen. Het kwaad ontbreekt, dus geen politieagenten, gevangenisbewaarders, advocaten en rechters. En natuurlijk ook geen begrafenisondernemers vanwege het eeuwige leven dat de ingezetenen bezitten. (Openbaring 21: 4) Omdat niets stuk kan gaan, niets aan slijtage onderhevig is of bederven kan is er ook geen vraag naar winkels en reparatiebedrijven, trouwens jaloezie en hebzucht kent men niet dus bestaat er ook niet de behoefte om de huizen te vullen met artikelen die de burens niet kunnen betalen, trouwens er is geen geld in omloop. Dat is geen enkel probleem want er is toch niets te koop, er wordt geen handel gedreven, geen geld verdiend. Winkels, markten, braderieën, beurzen kom je in het nieuwe Jeruzalem niet tegen. Daarom heeft men ook geen bezittingen, laat staan eigendommen zodat het nieuwe Jeruzalem op een communistisch land lijkt. Hoe zit het eigenlijk met militaire functies want de stad moet toch beschermd worden tegen het binnenkomen van 'iets dat verontreinigt en gruwelijkheden doet en leugen spreekt'? (Openbaring 21: 27) En is daar geen legermacht voor nodig? Ik denk dat er geen leger van mensen is omdat engelen bij de poorten de wacht houden (Openbaring 21: 12) om 'de honden en de tovenaars en de hoereerders en een ieder die de leugen liefheeft en doet' de toegang te weigeren. (Openbaring 22: 15)

Wat doen al die ingezetenen de hele dag als ze niet werken? Houden ze zich misschien bezig met sport en spel? Nee, want winnen en verliezen hoort bij een competitieve samenleving en dat is het nieuwe Jeruzalem niet. Zijn er dan misschien culturele activiteiten zoals kunst, muziek en theater waar ze hun tijd aan besteden? Jazeker en daarop geeft de Bijbel een helder antwoord. Een ieder zal namelijk 'zingen van Gods goedertierenheên tot in der eeuwigheid'. (Psalm 89: 1) Onvermoeid en zonder ophouden want nachtrust hebben deze volmaakte mensen niet nodig, trouwens er zijn überhaupt geen nachten meer. (Openbaring 21: 23) Ze zullen zich in ieder geval niet vervelen.

Hoe voelen de mensen zich eigenlijk in deze nieuwe omstandigheden? Voelen zij zich altijdddurend gelukkig zoals je in een volmaakte situatie zou mogen verwachten? Ik denk het niet want gelukzaligheid kan niet los gezien worden van ellende. Blijdschap bestaat immers niet zonder verdriet. Wij ervaren blijdschap omdat wij ook verdriet kennen, die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Blijdschap, gelukzaligheid, is een tijdelijke gemoedstoestand, een toestand die niet eindeloos kan voortduren omdat gelukkige gevoelens steeds weer afgewisseld worden door minder gelukkige gevoelens, dat hoort nu eenmaal bij het normale aardse bestaan. Je geniet van de vrijheid van je vakantie juist omdat je de verplichting van het werk kent. Geluk en blijdschap horen dan ook thuis in een wereld waar vergankelijkheid is en die is niet in het nieuwe Jeruzalem. Daar gebeuren geen dingen die blijdschap of verdriet opwekken, daar is bijvoorbeeld geen geboorte en geen sterfte. Daar zijn geen feesten en plechtigheden, geen verjaardagen, jubilea en begrafenissen. Geen vrolijkheid en gelach op een feest, geen huilende mensen bij een droevige aangelegenheid. Het nieuwe Jeruzalem is een emotieloze samenleving waarin een eeuwigdurende vlakheid heerst.

Conclusie:

Het blijkt dat een rationele benadering van de vraag leidt tot een absurd antwoord, daar kan geen twijfel over bestaan. Ik vraag mij dan ook af of het wel verstandig is om dit vraagstuk te willen doorgronden.

Piet Soeteman.